

# Budite mudri – nadmudrite internetske oglase i zamke!

*Kliknite na donje likove kako biste otkrili tajne!*



**Otkrijte skrivene  
troškove „besplatnih“  
platformi**



**Pazite se  
marketinških  
zamki**



**Upoznajte se sa  
svojim pravima  
na internetu**

# Skriveni troškovi „besplatnih“ platformi

Mnoge mrežne stranice, platforme društvenih medija i aplikacije poput YouTubea, Instagrama, TikToka ili Robloxa čini se potpuno besplatnima. No **one nisu doista besplatne.**



**Poduzeća se koriste lukavim taktikama kako bi zaradila.**



# Skriveni troškovi „besplatnih“ platformi

## Internetni oglasi



Načini zarade uključuju **oglašavanje** – robna marka plaća za prikazivanje komercijalne poruke ili sponzorira filter na aplikaciji za čavrljanje kao što je Snapchat.



## Osobni podaci

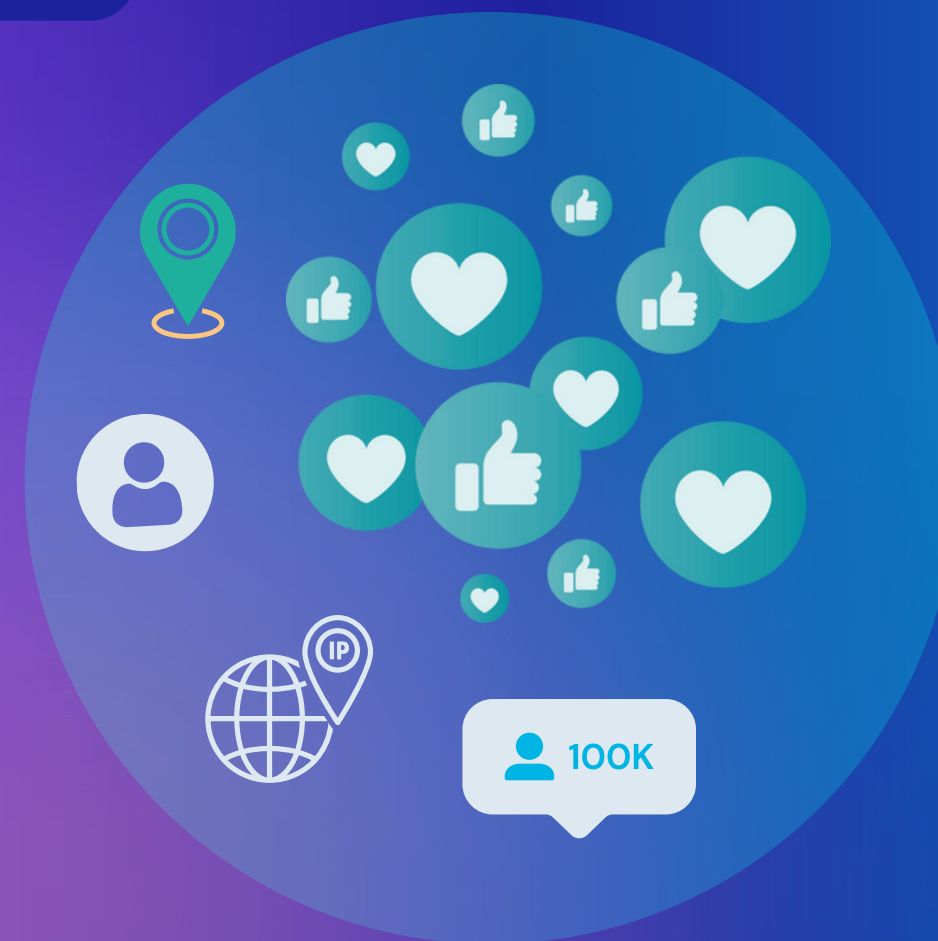
Mogu također rabiti ili prodati vaše **osobne podatke**, na primjer, kako bi vam mogle ponuditi oglas ili objavu koja će vam se svidjeti.

**Poduzeća vjeruju da ćete, ako vam se sviđa neka reklama, vjerojatnije kupiti njihov proizvod.**



# Skriveni troškovi „besplatnih“ platformi

Mrežne stranice ili aplikacije koje sada posjećujete poput su digitalnih detektiva.



Prikupljaju informacije o vama — vaše ime, dob, hobije, objave za koje ste označili da vam se sviđaju, račune koje pratite, lokaciju, prenesene fotke te čak detalje o vašem uređaju.

Kao da grade profil, dio po dio.

# Skriveni troškovi „besplatnih“ platformi

Vaš personalizirani profil



Poduzeća se često oglašavaju mladim potrošačima kao što ste vi. Zašto? Pa, imate neke supermoći:

džeparac za trošenje na internetu

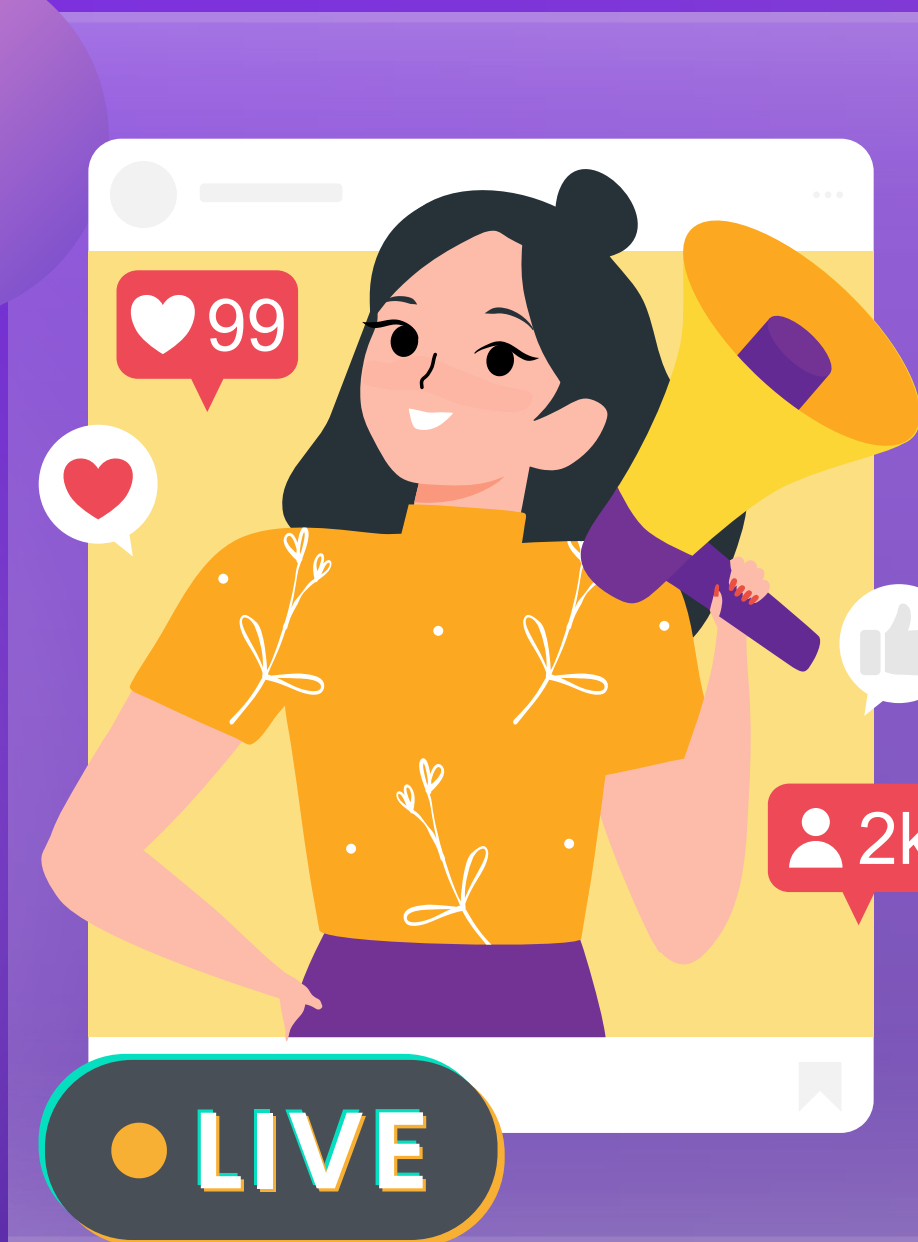
spособnost da uvjerite roditelje što kupiti



# Pazite se marketinških zamki



## ● Novac je važan: utjecajne osobe



Utjecajne osobe koje pratite na internetu, na platformama poput YouTubea ili TikToka, katkad **su plaćene** da govore o proizvodima (odjeći, igračkama, njezi kože, hrani itd.), događajima ili turističkim odredištima.

Mnoge utjecajne osobe ne kažu vam da se radi o reklami (a trebale bi!). Prave se da samo dijele svoje iskreno mišljenje!



# Pazite se marketinških zamki



## ● Novac je važan: igranje igrice

U digitalnom svijetu fora igrice i virtualna sastajališta (kao što je metasvemir) mogu potajno sadržavati oglase.

Primijetit ćete neke koji su stvarno očiti, poput:

skočnih oglasa



Neki su manje očiti, poput:

reklamnih panoa ili iznenađenja u pozadini



# Pazite se marketinških zamki

## Savjet 1.



### Zapitajte se:

- Pokušava li mi ova objava nešto prodati?
- Zvuči li ova informacija pouzdano?
- Koliko to košta u „stvarnom“ novcu?





## Savjet 2.



### Prilagodite postavke

- Prilagodite postavke privatnosti na svojim mobitelima, aplikacijama ili igricama.
- Neka mjesta dozvoljavaju skrivanje oglasa ako se, na primjer, prijavite ili platite jednokratno.
- Možete isključiti personalizirane tokove sadržaja ili promijeniti vrstu objava koje vidite.



## Savjet 3.



## Razumijte svoje trošenje

- Razgovarajte o trošenju na internetu s roditeljima ili odraslom osobom od povjerenja.
- Osvijestite jesu li cijene iskazane u virtualnoj ili stvarnoj valuti.
- Razumijte razliku i „stvarni trošak” prije nego što se odlučite na kupnju.



## Savjet 4.



## Kontrolirajte svoje podatke

- Budite svjesni odredaba i uvjeta bilo koje platforme koju rabite.
- Zatražite informacije od poduzeća koja prikupljaju vaše podatke.
- Zahtijevajte od njih da isprave ili izbrišu vaše podatke ili da ih prestanu rabiti u marketinške svrhe.



# Mlade osobe imaju pravo:

1 Uživati u vremenu provedenom na internetu, dijeliti informacije, gledati duhovit sadržaj i igrati igrice bez dosadnih oglasa.

2 Na sigurnost osobnih podataka na društvenim medijima, aplikacijama i igricama.

3 Biti zaštićene od komercijalnog iskorištavanja na društvenim medijima, aplikacijama i igricama.

4 Da se njihov glas čuje kad se donose nova pravila o mrežnom svijetu i kad se oblikuju novi alati.

5 Žaliti se ako se njihova prava ne poštuju.

To znači da poduzeća ne smiju pokušavati manipulirati vama ili utjecati na vas na način da vam otežaju donošenje vlastitih odluka, na primjer, kako biste kupili predmet u igrici.

## Upoznajte se sa svojim pravima na internetu



# Utjecajne osobe i poduzeća moraju slijediti pravila:

Upoznajte se sa svojim pravima na internetu

## Utjecajne osobe trebaju:



### Biti otvorene oko oglasa

Oglasi u videozapisima ili na fotkama moraju biti jasno označeni. Mogu rabiti #oglašavanje ili #oglas, označiti robne marke ili se koristiti obavijestima aplikacije.



## Poduzeća bi trebala:



### Osigurati privatnost vaših podataka

Nova pravila EU-a sprječavaju mrežne platforme da vam prikazuju oglase na temelju onog što znaju o vama.



### Zaštitite vaše informacije

Poduzeća moraju ograničiti količinu osobnih podataka koju prikupljaju, osobito ako se njima koriste u marketinške svrhe.

## Poduzeća ne bi trebala:



### Igrati se vašim emocijama

Poduzeća ne smiju rabiti trikove kako biste nešto kupili jer se osjećate loše ili krivo.



### Vršiti pritisak

Oglasi ne bi trebali vršiti pritisak da nešto kupite ili vas poticati da pitate roditelje. Nisu dozvoljene taktike kao što su tajmeri koji odbrojavaju ili ponude koje istječu u igricama.



## Prijavite nesiguran sadržaj

- Prijavite bilo koji sadržaj koji vas zabrinjava ili za koji mislite da bi mogao biti štetan.
- Razgovarajte o tim situacijama s osobom od povjerenja.



Ako smatrate da se ne poštuju vaša prava, obratite se nacionalnom Centru za sigurniji internet za pomoć s prijavom ili obraćanjem pravom tijelu.

